

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

مروری بر وضعیت بازار کار ایران در پاییز ۱۳۹۸

مطابق گزارش اخیر مرکز آمار ایران، نرخ بیکاری در افراد ۱۵ سال به بالا در پاییز سال ۱۳۹۸، ۱۰٫۶ درصد بوده که نسبت به پاییز ۱۳۹۷، ۱٫۲ واحد درصد بهبود یافته است. در مقابل، نرخ مشارکت اقتصادی کشور در مدت مذکور نیز ۰٫۲ واحد درصد کاهش یافته است. نرخ بیکاری جمعیت جوان کشور هم در زنان و هم در مردان به مراتب از نرخ بیکاری کل کشور بالاتر بوده است. با وجود اینکه گزارش حاکی از بهبود نرخ بیکاری در فصل سوم سال ۱۳۹۸ نسبت به فصل مشابه سال ۱۳۹۷ هستند، اما به نظر می‌رسد همچنان ورود زنان به بازار کار از مردان دشوارتر است؛ به طوری که نرخ مشارکت اقتصادی زنان در پاییز ۱۳۹۸ نسبت به پاییز ۱۳۹۷ حدود ۰٫۴ واحد درصد کاهش یافته است.

تهیه‌کننده: طاهره کرمی دستنابی

دی‌ماه ۱۳۹۸

وضعیت عمومی بازار کار کشور

مطابق آمار منتشر شده مرکز آمار ایران از وضعیت بازار کار پاییز ۱۳۹۸:

- جمعیت فعال ۱۵ ساله و بیشتر در پاییز ۱۳۹۸ نسبت به فصل مشابه سال قبل با رشد ۰.۵ درصدی مواجه شده و به حدود ۲۷,۳ میلیون نفر رسیده است.
- نرخ مشارکت اقتصادی در پاییز ۱۳۹۸ معادل ۴۴,۳ درصد بوده که در مقایسه با پاییز ۱۳۹۷، حدود منفی ۰,۲ واحد درصد کاهش یافته است.
- در پاییز ۱۳۹۸ جمعیت شاغل ۱۵ سال و بیشتر در ایران بالغ بر ۲۴,۴ میلیون نفر بوده که این میزان نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۷ حدود ۲ درصد افزایش یافته است.
- نرخ بیکاری پاییز ۱۳۹۸ نسبت به نرخ بیکاری پاییز ۱۳۹۷ حدود ۱,۲ واحد درصد کاهش داشته و جمعیت بیکار با کاهش حدود ۳۲۴ هزار نفری به حدود ۲,۸۹ میلیون نفر رسیده است.

تغییر		پاییز ۱۳۹۷	پاییز ۱۳۹۸	شرح
درصد	نفر			
۱.۱	۶۶۷,۷۲۶	۶۱,۰۸۱,۲۵۶	۶۱,۷۴۸,۹۸۲	جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر
۰.۵	۱۴۷,۸۲۶	۲۷,۱۹۰,۹۹۴	۲۷,۳۳۸,۸۲۰	جمعیت فعال
۲	۴۷۲,۱۷۰	۲۳,۹۷۳,۹۲۴	۲۴,۴۴۶,۰۹۴	جمعیت شاغل
-۱۰.۱	-۳۲۴,۳۴۹	۳,۲۱۷,۰۷۵	۲,۸۹۲,۷۲۶	جمعیت بیکار
-	-	۱۱.۸	۱۰.۶	نرخ بیکاری (%)
-	-	۴۴.۵	۴۴.۳	نرخ مشارکت اقتصادی (%)

منبع داده‌ها: مرکز آمار ایران

نرخ مشارکت اقتصادی و بیکاری زنان و مردان

جدول ۲ اطلاعات مربوط به جمعیت شاغل و بیکار زنان و مردان را در پاییز ۱۳۹۸ و پاییز ۱۳۹۷ مقایسه می‌کند. این جدول نشان می‌دهد:

- سهم زنان از کل جمعیت فعال در پاییز ۱۳۹۸ معادل ۱۹,۸ درصد (حدود ۵,۴ میلیون نفر) بوده این در حالی است که جمعیت فعال مردان در پاییز ۱۳۹۸ حدود ۲۲ میلیون نفر (با سهم ۸۰,۲ درصدی) بوده است.
- جمعیت فعال زنان در پاییز ۱۳۹۸ نسبت به فصل مشابه سال ۱۳۹۷ با کاهش حدود ۵۵ هزار نفری مواجه شده و سهم زنان از کل جمعیت فعال نیز در مدت مذکور ۰,۳ واحد درصد کاهش یافته است.

معاونت بررسی های اقتصادی

- جمعیت فعال مردان در پاییز ۱۳۹۸ بیش از ۲۰۳ هزار نفر نسبت به پاییز ۱۳۹۷ افزایش یافته و سهم آنان از کل جمعیت فعال در پاییز ۱۳۹۸ نسبت به فصل مشابه سال ۱۳۹۷ نیز حدود ۰,۳ واحد درصد بیشتر شده و به ۸۰,۲ درصد رسیده است.
- کاهش جمعیت فعال زنان در بازار کار علیرغم افزایش جمعیت آنها در پاییز ۱۳۹۸ نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۷، کاهش ۰,۴ واحد درصدی نرخ مشارکت اقتصادی زنان را به همراه داشته است.
- به دنبال کاهش مشارکت زنان در بازار کار طی این مدت، سهم زنان از کل جمعیت بیکار کشور نیز افزایش یافته و از ۳۰,۷ درصد در پاییز ۱۳۹۷ به ۳۲,۴ درصد در پاییز ۱۳۹۸ رسیده است.
- تعداد شاغلان زن نیز در پاییز ۱۳۹۸ بالغ بر ۴,۴ هزار نفر کم شده و سهم زنان از جمعیت شاغل کل کشور با کاهش ۰,۴ واحد درصدی در پاییز ۱۳۹۸ نسبت به فصل مشابه سال قبل به ۱۸,۳ درصد رسیده و ۸۱,۷ درصد از بازار کار در اختیار مردان قرار دارد.
- مقایسه سهم زنان از جمعیت شاغل (۱۸,۳ درصد) با سهم زنان از جمعیت بیکار (۳۲,۴ درصد) حاکی از مشکل تر بودن ورود به بازار کار برای زنان نسبت به مردان و در مواردی خروج آنها از بازار کار و جمعیت فعال کشور است.

جدول ۲- جمعیت فعال، شاغل و بیکار (۱۵ ساله و بیشتر) به تفکیک زنان و مردان طی پاییز ۱۳۹۸ و ۱۳۹۷

تغییر (نفر)		پاییز ۱۳۹۷				پاییز ۱۳۹۸				شرح
مردان	زنان	مردان		زنان		مردان		زنان		
		سهم (%)	نفر	سهم (%)	نفر	سهم (%)	نفر	سهم (%)	نفر	
۲۰۳,۴۵۱	-۵۵,۶۲۱	۷۹,۹	۲۱,۷۳۱,۴۷۲	۲۰,۱	۵,۴۵۹,۵۱۸	۸۰,۲	۲۱,۹۳۴,۹۲۳	۱۹,۸	۵,۴۰۳,۸۹۷	فعال
-۲۷۳,۲۱۸	-۸۹۳,۵۳۰	۶۹,۳	۲,۲۲۹,۹۴۲	۳۰,۷	۹۸۷,۱۳۲	۶۷,۶	۱,۹۵۶,۷۲۴	۳۲,۴	۹۳۶,۰۲	بیکار
۴۷۶,۶۶۵	-۴,۴۹۵	۸۱,۳	۱۹,۵۰۱,۵۳۴	۱۸,۷	۴,۴۷۲,۳۹۰	۸۱,۷	۱۹,۹۷۸,۱۹۹	۱۸,۳	۴,۴۶۷,۸۹۵	شاغل

منبع داده‌ها: مرکز آمار ایران

وضعیت بیکاری جوانان ۱۸-۳۵ ساله

جمعیت بیکار و نرخ بیکاری در میان جوانان (۱۸ تا ۳۵ سال) مطابق جدول ۳ نشان داده شده است:

- وضعیت بیکاری برای جوانان ۱۸ تا ۳۵ سال کشور هم برای مردان و هم برای زنان نامناسب‌تر از نرخ بیکاری کل جمعیت کشور است.
- در پاییز ۱۳۹۸ حدود ۷۵ درصد بیکاران کشور در گروه سنی ۱۸-۳۵ ساله قرار داشته‌اند و بخش قابل توجهی از آنها (حدود ۶۴ درصد) نیز مردان هستند.
- نرخ بیکاری جوانان ۱۸ تا ۳۵ ساله طی پاییز ۱۳۹۸ معادل ۱۷,۹ درصد بوده که نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۷، حدود ۱,۴ واحد درصد کاهش یافته است.

معاونت بررسی های اقتصادی

- نرخ بیکاری زنان ۱۸ تا ۳۵ ساله در پاییز ۱۳۹۸ معادل ۲۹,۳ درصد بوده که نسبت به فصل مشابه سال ۱۳۹۷، حدود ۱,۲ واحد درصد کمتر شده است. نرخ بیکاری مردان جوان بین ۱۸ تا ۳۵ سال نیز طی این مدت ۱۴,۷ درصد بوده که نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۷، حدود ۱,۴ واحد درصد کاهش یافته است.
- طی این مدت، جمعیت زنان جوان بیکار کاهش حدود ۱۵۷ هزار نفری و جمعیت بیکار مردان جوان کاهش حدود ۲۰۳ هزار نفری را تجربه کرده‌اند.

جدول ۳- مقایسه شاغلان و بیکاران جوان ۱۸-۳۵ ساله کشور طی پاییز ۱۳۹۸ و ۱۳۹۷								
شرح	پاییز ۱۳۹۸			پاییز ۱۳۹۷			تغییر	
	زنان	مردان	کل کشور	زنان	مردان	کل کشور	مردان	کل کشور
جمعیت بیکار	۷۷۸,۱۵۴	۱,۳۸۱,۰۰۶	۲,۱۵۹,۱۶۰	۸۲۴,۷۲۳	۱,۵۳۷,۸۶۰	۲,۳۶۲,۵۸۳	-۱۵۶,۸۵۴	-۲۰۳,۴۲۳
نرخ بیکاری (%)	۲۹,۳	۱۴,۷	۱۷,۹	۳۰,۵	۱۶,۱	۱۹,۳	-۱,۴	-۱,۴

منبع داده‌ها: مرکز آمار ایران

وضعیت بیکاری جوانان ۱۵-۲۴ ساله

نرخ بیکاری جوانان گروه سنی ۱۵ تا ۲۴ نیز مطابق جدول ۴ نشان می‌دهد:

- نرخ بیکاری برای جوانان ۱۵ تا ۲۴ ساله کشور به مراتب هم برای مردان و هم برای زنان بسیار نامناسب‌تر از نرخ بیکاری کل جمعیت کشور است.
- آمارها نشان می‌دهد در پاییز ۱۳۹۸، حدود ۲۵ درصد از بیکاران کشور در گروه سنی ۱۵-۲۴ سال قرار داشته‌اند که حدود ۶۷ درصد آنها را مردان تشکیل می‌دهند.
- طی پاییز سال ۱۳۹۸، نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲۴ سال معادل ۲۵,۸ درصد بوده که نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۷، حدود ۱,۲ واحد درصد کاهش یافته است.
- نرخ بیکاری زنان ۱۵ تا ۲۴ ساله در پاییز ۱۳۹۸ معادل ۳۸,۳ درصد بوده که نسبت به پاییز سال ۱۳۹۷ به میزان ۰,۳ واحد درصد کاهش داشته است. نرخ بیکاری مردان جوان بین ۱۵ تا ۲۴ سال نیز طی این مدت ۲۲,۳ درصد بوده و مقایسه آن با فصل مشابه سال ۱۳۹۷ نشان می‌دهد که وضعیت بیکاری در پاییز ۱۳۹۸ حدود ۱,۴ واحد درصد بهبود یافته است.
- در پاییز ۱۳۹۸ نسبت به پاییز ۱۳۹۷، جمعیت زنان جوان بیکار کاهش حدود ۱۷ هزار نفری و جمعیت بیکار مردان جوان کاهش حدود ۵۰ هزار نفری را تجربه کرده‌اند.

جدول ۴- مقایسه شاغلان و بیکاران جوان ۱۵-۲۴ ساله کشور طی پاییز ۱۳۹۸ و ۱۳۹۷								
شرح	پاییز ۱۳۹۸			پاییز ۱۳۹۷			تغییر	
	زنان	مردان	کل کشور	زنان	مردان	کل کشور	مردان	کل کشور
جمعیت بیکار	۲۳۳,۲۴۸	۴۸۳,۵۹۲	۷۱۶,۸۴۰	۲۵۰,۰۲۶	۵۳۳,۷۷۰	۷۸۳,۷۹۷	-۵۰,۱۷۸	-۶۶,۹۵۷
نرخ بیکاری (%)	۳۸,۳	۲۲,۳	۲۵,۸	۳۸,۶	۲۳,۷	۲۷	-۱,۴	-۱,۲

منبع داده‌ها: مرکز آمار ایران

اشتغال به تفکیک بخش های اقتصادی

ترکیب شاغلان در بخش های اصلی اقتصاد شامل کشاورزی، صنعت و خدمات در پاییز ۱۳۹۸ نسبت به پاییز ۱۳۹۷ اندکی تغییر یافته، بطوری که مطابق جدول ۵:

- ترکیب شاغلان کشور طی پاییز ۱۳۹۸ نسبت به پاییز ۱۳۹۷ تا حدودی از سمت کشاورزی به صنعت و خدمات تغییر کرده است.
- تعداد شاغلان در بخش صنعت با افزایش بیش از ۱۵۶ هزار نفری، در بخش کشاورزی با افزایش حدود ۷۰ هزار نفری و در بخش خدمات با افزایش بالغ بر ۲۴۸ هزار نفری همراه بوده است.

جدول ۵- ترکیب شاغلان ۱۵ ساله و بیشتر بر اساس بخش های اصلی						
تغییرات		پاییز ۱۳۹۷		پاییز ۱۳۹۸		بخش
سهم (واحد درصد)	تعداد (نفر)	سهم (%)	تعداد (نفر)	سهم (%)	تعداد (نفر)	
-۰.۱	۷۰,۳۴۱	۱۷.۲	۴,۱۱۹,۹۶۳	۱۷.۱	۴,۱۹۰,۳۰۴	کشاورزی
۰.۱	۱۵۶,۴۴۳	۳۲.۸	۷,۸۷۴,۶۳۲	۳۲.۹	۸,۰۳۱,۰۷۵	صنعت
۰.۱	۲۴۸,۴۱۲	۴۹.۹	۱۱,۹۷۴,۵۷۲	۵۰	۱۲,۲۲۲,۹۸۴	خدمات

منبع داده ها: مرکز آمار ایران